

Naqqiut

Oqaaseqaatit 24. februar 2016-imeersut taarserneqarput

(Ilinniarnertuunngorniarneq pillugu inatsimmut qupperneq 3-mi innersuussinermi naqqiisoqarpoq aamma § 17-imi oqaaseqaatini paragrafinut innersuussinikkut erseqqissaassutinik ilanngussisoqarluni)

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiineq

Pingaarnertut tunuliaqutaasut:

Siunnersuut suliaavoq Naalackersuisut ikiaroonartunut politikkiat tunuliaqutaralugu, inatsisitigut killiliussanik tunngavissanik pilersitsinissaq siunertaralugu, ilinniarfiit aamma ilinniartunut ineqarfiit - kollegiat – suliniutaat tapersersorniarnelugit, aangajaarniutinik atonerluinermut sammisumik suliniuteqarneq eqqarsaatigalugu.

Siunnersuutip pingaarnertut siunertaa tassaavoq ilinniagaqartut taakkualu ilinniarnerminni avatangiisiisa isumannaatsuunissaat.

Ilanngullugulu erseqqissarneqassaaq siunnersuut pingaarnertut neqeroorutitut isigineqassamat, ilinniarfiit ilinniartunullu ineqarfiisa atussallugu toqqarsinnaasaat, pasitsaassaqaarunik ilinniagaqartut imaluunniit ilinniartut inaanni najugaqartut aangajaarniutinik atuisarsimasut. Taamaasilluni siunnersuut tassaangilaq nunatsinni ilinniarfinni ilinniartullu ineqarfiini aaqqissuussamik misissuisarnissamat sakkussaq.

Ilutigisaanik siunnersuut atonerluinermik ajornartorsiuteqartoqarsinnaaneramik paasissutisseeqataasinnaavoq taamaalillunilu ilisimasariaqakkanik pissarsinissamat, ajornartorsiutinullu toraagalinnik iliuuseqarnissamat tapertaassalluni. Siunnersuutilli aangajaarniutinik inerteqqutaasunik atuneq pillugu inatsisiliineq toqqammavigalugu kisiat sammivigivaa. Inatsisissatut siunnerssuuteqarnikkut nalilersorniarneqanngilaq, mississuineq atuisimanermik takussutissartalik, atonerluinertut peqqissutsimik ulorianartorsiortitsisutut, tassanimi sivisuumik akulikitsumillu atinerit pinngitsuuisinnaajunnaarnertallit pineqakkajummata.

Siunnersuut taamaallaat aangajaarniutinik atonerluinermut sammisumik siunnerfeqarpoq, atonerluineq inatsisinik unioqqutitsinerummat, ikiaroonartut inatsisit naapertorlugit Kalaallit Nunaanni inerteqqutaanerat tunngavigalugu.

Inatsisitigut sakkussat pisariaqarput, pissutsit atuuttut taaguuserumallugit, tamatumunngalu ilaliullugu atonerluinermik ajornartorsiutaasut iliuuseqarfigisinnaajumallugit. Tamanna

siunertaqarpoq ajornartorsiutip annertussusiata nassuerutiginera ilutigalugu iliuuseqarnikkut ajornartorsiummik annikkinnerulersitsiniarnermik, nassuerutigisariaqarmat atonerluinikkut ajornartorsiutit inuusuttut ilinniarnissaannut, peqqissusiannut inuunerissaarnissaannullu akornutaasut. Assersuutigalugu inuusuttut hash-imik atonerluisut innarliutigisagaat ersarissumik uppernarsaatissaqartinneqareerput, nunani allani misissuinerutigut. Atonerluisuunerup kingunerisarpai ilinniarfimmi aamma ilinniakkami inuussutissarsiornikkullu periarfissani peqataanissamat periarfissat ajorseriartarnerat, kiisalu ilinniakkamik taamaatitsiinnarnissamik nalorninartorsiutaalersartut.

Ilinniakkamik taamaatitsiinnartarnerni pissutaasunut allanut sanilliullugu aangajaarniutinik atonerluisuuneq, assersuutigalugu hash-imik atonerluisuuneq, toqqaannartumik ilinniakkamat ingerlatamat attuumassuteqartanngilaq, aamma ilinniakkami unammilligassaasunut. Taamaattoq aangajaarniutinik atuisuuneq isiginiarneqartariaqarpoq, aangajaarniutinik atuisuuneq tassaasinnaammat ajornartorsiut isigineqanngitsoortartoq, ilinniagaqartut ilinniakkaminnik taamaatitsiinnartarnerat eqqarsaatigalugu. Ilutigisaanik ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Imigassat Ikiaroomartullu pillugit siunnersuisoqatigiit 2014-imi tusagassiutini naqitani USA-mi hash-ip inerteqqutaajunnaarnissaa pillugu oqallittoqarneranut atatillugu nalunaarmata siunnersuisoqatigiit tapersersunngikkaat inerteqqutaajunnaarsitsinissaq, illuatungaaticullu kissaatigalugu suliaasaqarfimmi tassani akuersaanngitsumik periuseqarnissaq.

Siunnersuutip ilinniagaqartut ataasiakkaat atonerluinermik ajornartorsiutigisinnaasaannut iliuuseqarsinnaanermut pisariaqartunik maleruagassaqaarnissap saniatigut, siunnersuut aamma siunertaqarpoq ilinniartitaanerni atonerluinermut tunngasut immikkut sammineqalernissaannik tikkuartuiniarpoq, ilutigisaanillu aamma ilinniarnermik ingerlatsiviusuni susassareqatigiinnerup peqatigiinnerullu ilinniarfinni ilinniartullu ineqarfiini annertusarneqarnissaanut peqataanarluni, ilaatigut ilinniagaqartut allat aamma tungaannut, tamatumaniilu aamma ilinniagaqartunut ukiukinnerusunut tunngatillugu.

Atonerluinerlu taamaasilluni atonerluisumut namminermut taamaallaat ajornartorsiutaasannigilaq, atonerluinerummi ilaqutariit ilinniartooqataasullu aamma eqqortarmagit, tamatumunngalu atatillugu pingaaruteqarpoq atonerluisup erseqqissaavigineqartarnissaa apersersorneqarsinnaammat ikiorserneqarsinnaallunilu atonerluinermik ajornartorsiutiminik qaangiinissaanut.

Siunnersuullu tamatumunnga atatillugu erseqqissaaniartussaavoq ajornartorsiut inuiaqatigiinni ajornartorsiutaammat unammilligassaq, taamalu ilaginnagassaanani nipangiutiinnagassaanani, soorluttaaq ilinniartitaanermik ingerlatsiviit ilinniagaqartullu ineqarfii pinngitsoorsinnaanngitsut suliamut akorlerunneqarnissamik.

Ilanngullugulu pingaaruteqarpoq erseqqissassallugu siunnersuut ilinniagaqartunik aangajaarniutinik ajornartorsiuteqartunik pillaaniertertut isigineqassanngimmat. Annertusisamik

pillaateqartitsiniarneq naatsorsuutigineqanngilaq ajornartorsiummik qaangiissutaasinnaasoq, kisiannili atornerluinermik akuersaaginnarneq aamma iluaqutaassanngilaq. Taamaattorli ikiorsiissutissanik pisariaqartunik aallartitsinissamut pisariaqarpoq atornerluineq pissusiusutut akuerineqarsimassasoq ersittumillu nassuerutigineqarsimassasoq. Siunnersuut ilaasinnaavoq atornerluinermik ajornartorsiuteqarsinnaanerup ersittunngortinneqarnissaanut.

Kiisalu aamma siunnersuut pingaarnertut angorusutaqarpoq ataasiartamik aalajangiunneqassasoq aangajaarniutit / ikiaroorntut nunatsinni ilinniarfinni ilinniartullu ineqarfiini akuerineqarsinnaanngitsut, soorluttaaq taamatut oqariartuuteqarneq nammineq aamma naleqarmat eqqaamaneqassasoq.

Tamatumalu saniatigut aamma ilanngunneqassaaq aangajaarniutininik atuisuusinnaaneq pillugu misissuineq kisimiilluni iliuusaasinnaanngimmat, ilinniarfinni aamma ilinniartut ineqarfiini suliniuteqartoqartariaqarnera eqqarsaatigalugu. Taamaattumik ilanngullugu inassutigineqassaaq ajornartorsiummut tamatumunnga sammisumik ilinniagaqartunik oqaloqateqartarneq siunnersuinerlu ingerlanneqassasut. Tamannalu pisinnaavoq siunnerfiuppat ilinniagaqartut oqallinnermi peqataatinnaat naleqartitat ileqqorissaarnermilu malittarisassat sammineqarneranni, isumannaarumallugu ilinniagaqartut ilinniagaqarnermik ingerlatsinermik piginnittuunissaasa qulakkeerneqarnissaa.

2. Siunnersuummi qulequttat pingaarnertit

a) inatsisit atuuttut

Inatsisinik aalajangersagaqanngilaq ilinniarfiit imaluunniit ilinniagaqartut inaasa ilinniagaqartunik aangajaarniutininik atuisuusinnaaneri pillugit misissuisinnaanernut tunngatillugu. Taamaasilluni inatsiseqanngilaq matuma siunnersuutip aaqqissuunnarlugu siunnerfigisaanik.

Taamaattoq nalinginnaasumik naatsorsuutigineqarpoq ingerlatsivik nalinginnaasunik maleruagassiorsinnaasoq ingerlatsiviup atuisuinut, tamatumuuna aamma ileqqorissaarnissamut maleruagassanik ingerlatsivimmi malinneqartussaasunik, aammalu pingaarnertut siunertaqartunik ingerlatsiviup pingaarnertut suliaasa isumannaarneqarnissaannik. Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq maleruagassat aalajangersarneqassasut atugassarititaasunik aalajangersarneqarsimasunik tunngaveqartumik, pisinnaatitsissutaasunik ataatsimut aalajangersagaliornissamut, tamatumunngalu atatillugu tigussaasunik aalajangiisarnissamut, ingerlatsiviup taassumalu atuisuisa akornanni pissutsit aqunneqarnerat pillugu.

Naatsorsuutigisaqarneq tunngaveqarpoq ingerlatsiviup ingerlanneqarnera inatsisinik tunngavilimmik aalajangersagaasimappat, taava tamanna aamma naammattumik pisinnaatitsissasoq aalajangersagaliornissamut tigussaasunillu aalajangiisarnissamut, ingerlatsiviup suliaminik ingerlatsisinnaanissaa isumannaarumallugu. Ilutigisaanillu ilanngullugu naatsorsuutigineqartariaqarpoq aalajangersagaliornermi pingaarnertut maleruagassat piviusorsioortuunissaat atugassarititaasunut itinerujartortumik eqquisuusaatillugu, ersarilluinnartunik inatsisinik maleruagassiornermi tunngaveqartoqartariaqarmat.

Isumaliutit oqaatigineqartut tunngavigalugit oqaluuserineqarsimavoq periarfissaanersoq iliuusaasinnaasunut inatsisitigut tunngavissiisoqarsinnaanera, aangajaarniutitik ilinniartinnit ilinniartullu ineqarfiini atuisoqartarnersoq pillugu misiligutissamik tiguisoqartarnissaanut. Illuatunngaatigullu aamma inatsisitigut inerteqquteqanngilaq ilinniartinnit imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiisa ilinniagaqartumut piunasaqarsinnaaneranut, nammineq piunasaqarsimamik aangajaarniutitik atuisuusinnaaneq pillugu misiligutissamik tiguisiffigineqarsinnaanermut.

Tamatunnga tunngatillugu assersuutigalugu Inuussutissarsiutitik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutitik ilinniartitsinerit iluanni pikkorissaanertit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 19. maj 2010-meersumi § 48, imm. 1-imi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 3, 4. juni 2012-imi allangortinneqartumi ersippoq assersuutigalugu ilinniagaqartut ilinniartinnit ileqqorissaarnissamut malittarisassamik annertuumik unioqqutitsisut, annikinnerusumik kinguneqartumik iliuuserineqarsinnaasut iliuuserineqareersimappata ilinniartitsinermut ilaatitaajunnaarsinnaasut, ilinniartinnit forstaderianit, rektoriant, centerlederianit assigisaannilluunniit aalajangiisoqarneratigut.

Assigisaanillu Ilinniarnertuunngorniartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 22. november 2011-meersumi, kingusinnerusukkut allangortinneqartumi, Inatsisartut inatsisaat nr. 31, 9. december 2015-meersumi § 55, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq rektori ilinniagaqartunut ilinniarnertuunngorniartinnit ilinniarnermut ileqqorissaarnissamullu malittarisassamik malinninngitsunut tunngasunik aalajangiisartuusooq, soorluttaaq rektorip ilinniagaqartut arlaleriarlutik annertuumillu ilinniartinnit ilinniarnermut ileqqorissaarnissamullu malittarisassamik malinninngitsut ilinniartinnit anisissinnaagai.

Taamaattoq § 6, imm. 2-mi, Ilinniartut ineqarfii pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 18, 1. november 2007-meersooq naaportorlugu ersippoq ilinniagaqartut inissiaannik aqutsiviup ilinniagaqartut ileqqorissaarnissaannut maleruagassat suliarissagai, atortussanngortinneqartussat ineqartunut saqqummiunneqareerunik. Kiisalu nalunaarummi ersippoq Ileqqorissaarnissamut malittarisassat tassaasinnaapput eqqiaasarneq, ataatsimiinnissani agertussaataaneq, imigassamik aalakoornartortalinnik atuineq, nipiliorneq, pulaartoqarsinnaatitaaneq allallu. Aalajangersakkanili ersinngilaq ileqqorissaarnissamut malittarisassat aangajaarniutinut aalajangersakkanik imaqqanngitsut, tamannalu pissuteqarluni aangajaarniutitik tigumiaqarsinnaaneq nammineq inatsisitik unioqqutitsinerussamat, takuuk tamanna pillugu ersarinnerusumik ataaniittoq.

Kiisalu ilinniartut ineqarfii pillugit nalunaarummi § 42, imm. 1, nr. 3-mi ersippoq, ilinniagaqartut inissiaannik aqutsiviup attartornermut isumaqatigiissut ingerlaannartumik atortuujunnaarsissinnaagaa, ilinniagaqartut inissiaanni ineqartoq pissusilersorpat ineqarfiusumut, ilinniagaqartut inissiaannik aqutsisoqarfimmuut, taassuma sulisuinut, ilinniagaqartut inissiaanni

ineqartunut allanut imaluunniit allanut ilinniagaqartut inissiaanni angalaarsinnaatitaasunut annertuumik akornusersuisumik, tamatumani aamma paasineqarpat ilinniagaqartunut inissiami ineqartuusooq tigumiaqartoq imaluunniit atuisuusooq aangajaarniutinik, ilinniagaqartunut inissiami, tamatumani nakorsaaitut atuisuuneq eqqaassanngikkaanni.

Taamaattoq ileqqorissaarnissamut malittarisassani eqqaaneqartuni ersinngilaq ilinniakkamut atatillugu imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiannut atatillugu periaatsit qanoq ittut atorneqartussaansut, aalajangerniaraanni ileqqorissaarnissamut malittarisassat unioqqutinneqarsimansut. Inatsisinilu atuuttuni taamaasilluni ilitsersuussisoqanngilaq sakkussat qanoq ittut atorneqassansut, ersarissumik aalajangerniaraanni assersuutigalugu ileqqorissaarnissamut malittarisassat aangajaarniutinik atuinikkut unioqqutinneqarsimasut. Ilanngullugu ilisimatitsissutigineqassaaq ilinniagaqartup misissuiffigineqarnissamik itigartitsisinaanera, inatsisit maanna atuuttut naapertorlugit tunngaviusinnaanngimmat ilinniarfiup ileqqorissaarnissamut malittarisassai tunngavigalugit ilinniagaqartumut pineqaatissiinermik aallaartitsisoqarsinaanera.

Kiisalu aangajaarniutinut tunngasumik inatsimmi ersipooq, inatsimmik atortuulersitsinermut tunngasumik nalunaarut nr. 391, 21. juli 1969-meersoq, allanngorneqartoq inatsimmi nr. 296-imi 9 juni 1971-imeersumi aammalu inatsimmi nr. 160-imi 28 april 1982-imeersumi, taaneqartoq kingulleq kunnigip aalajangigaa nr. 580-ikkut Kalaallit Nunaanni atulersinneqartoq naapertorlugu, inatsisinik unioqqutitsinerusooq tuniniaaneq, pisineq, eqqussineq, annissineq, tunniussineq, tigusineq, tigumiarneq aamma aangajaarniutinik sananeq. Inatsillu taamaasilluni aalajangersaareerpoq Kalaallit Nunaanni aangajaarniutinik atuineq inatsisinik unioqqutitsinerusooq. Inatsillu naapertorlugu aangajaarniutit assigiinngitsut (akuutissat assigiinngitsut) inatsit naapertorlugu inerteqqutaareerput, nunarsuarmioqatigiit akuersissutigalugu aalajangiussinerat naapertorlugu imaluunniit peqqinnissamut oqartussat naliliinerat naapertorlugu immikkut aangajaartitsissutaasinnaanermikkut ulorianartuummata.

b) Siunnersuut

Ilinniarfinnut aamma ilinniagaqartut ineqarfiinut periarfissat

Siunnersuummi isumannaarneqarpoq inatsisitigut tunngavissaqartitsilernissaq Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfiutaasa ilinniarfiillu allat Naalakkersuisunit akuerisaallutik ilinniarfitaanernik neqerooruteqartartut, aammalu kommunit ilinniagaqartunut inissiaataasa aalajangersinnaanerit ilinniagaqartunik imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiini najugaqartunik misissuiffiginninniarlutik, aangajaarniutinik atuisuunersut pillugu, tamatumunnga pasinartumik tunngavissaqartitsisoqarpat. Taamaasillunilu siunnersuut siunnerfeqanngilaq ileqquliussamik aqqissuussamillu piffissani aalajangersimasuni misissuinernik ingerlatsisarnissanut, taamalu siunnersuut tunngavimmigut aallaavittut siunertaqarani ilinniarfinni il.il. pinngitsaalliissummik misissuisoqartarnissaanik, naatsorsuutigineqartinnagu aangajaarniutinut tunngatillugu ajornartorsiuteqartoqarnera, assersuutigalugu ikiaroorartoq hash atugaanersooq pillugu. Aangajaarniutinik atuisoqarnersooq

pillugu misiligutissanik tiguisilluni misissuisoqarsinnaaneranut periarfissaq taamaasilluni neqeroorutitut tiguneqassaaq, inatsimmi ilinniarfinnut ilinniagaqartullu ineqarfiinut tunngatillugu.

Misiligutissanik tiguisarluni nakkutilliineq

Siullertulli aamma malittarisassani periarfissaqartitsivoq, pissutsit atuuttut iluanni misiligutissanik tuguisarluni misissuinernik ingerlatsisoqartarsinnaaneranut, naak ilinniarfimmi misissuinissamik aaqqissuussineq aangajaarniutininik atuisoqarneranik pasitsaassaqaarnermik tunngaveqanngikkaluartoq. Tamannali killeqarpoq ilinniagaqarfinnut aangajaarniutininik atuisoqarsinnaaneranut immikkut aarlerinaateqarsinnaasutut isigineqarsinnaasunut, taakkunani aangajaarniutininik atuisoqarsinnaanera ilinniagaqartunut allanulluunniit aangajaarniutininik atuisoqarsimasinnaaneramik sunnerneqarsinnaanermik aarlerinaateqarpat. Misiliilluni nakkutilliinertut misissuisoqarsinnaanera taamaasilluni annertunerusutigut pisariaqalertarsinnaavoq inuussutissarsiutini annertuumik tamakkiisumik pissutsinik isiginnissinnaanissamut nalorninartorsiorfiusinnaasutut taaneqarsinnaasuni, sillimaniarnermiit isigaluni inuit pineqartut pissutsinik tamakkiisumik isiginnissinnaanissaannut, takunnissinnaanissaannut timikkullu piginnaanerinnissamik pisariaqartitsiviusunut.

Atortussiat aanngajaarniutit

Ukiorpassuarni isiginnittaaseq hashimik atonerluinermut taamaallaat tunngatinneqarsimagaluartoq, eqaatsumik suleriaaseqarnissaq siunertaqarluarnerusutut nalilerneqarpoq, tulliullugulu ilinniarfiit assigisaasalu ajornartorsiummik nalaanneqartut namminneerlutik aalajangertassavaat aanngajaarniutit sorliit misissuiffigineqassanersut. Atortussiat aanngajaarniutit pineqarput atortussiat aanngajaarniutit pillugit nalunaarummi nr. 559-imi 9. november 1984¹-imeersumi, taassuma imarivaa atortussianik aanngajaarniutininik allattorsimaffik. Nalunaarut allannortinneqarpoq nalunaarummi nr. 53 13. februar 1986²-imeersumi, nalunaarut nr. 18, 5. januar 1989³-imeersoq aamma nalunaarut nr. 567, 21. august 1989⁴-imeersoq. Nalunaarut atortulersinneqarpoq tunngavilerneqarluni Aanngajaarniutit pillugit inatsimmi, Kalaallit Nunaanni inatsisitigut nalunaarummi nr. 391 21. juli 1969⁵-imeersumi, allannorneqartoq inatsit nr. 296 9. juni 1971⁶-imeersumi kiisalu inatsit nr. 160, 28. april 1982-imeersumi, kingulleq kunngip naalakkiinera nr. 580, 30. august 1989⁷-imeersoq naapertorlugu Kalaallit Nunaannut naalakkiutaalluni atulersinneqarluni.

Ileqqorissaarnissamut malittarisassat

¹ Nalunaarutit 1985, qupp. 3

² Nalunaarutit 1986, qupp. 44

³ Lovtidende A 1989, qupp. 93

⁴ Lovtidende A 1989, qupp. 1982

⁵ Nalunaarutit 1969, qupp. 160

⁶ Nalunaarutit 1971, qupp. 100

⁷ Nalunaarutit 1989, qupp. 132

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq siunnersuut imatut suliaammat, siunnersuut nammineq aangajaarniutitik atuinnginnissamut inerteqquteqartuunani, imaluunniit aangajaarniutitik atuisuunermt pineqaatissiissutissanik aalajangersagartaqarani. Siunnersuutip inatsisitigut atortinneqarnerata kingunerisassai eqqarsaatigalugit, aangajaarniutitik atuisuusimasinnaanermut misiligutissamik tiguisoqarsinnaanera eqqarsaatigalugu naatsorsuutigineqarpoq taakkua ileqqorissaarnissamut malittarisassani aqunneqassasut, ilinniarfinni ilinniagaqartullu ineqarfiini siunnersuummut atatillugu pineqartuni nammineri, taamaattoq siunnersuummi § 10, imm. 3 ataqqillugu. Siunnersuutip taamaasilluni naalakkiutiginnilaa, - siunnersuummi § 10, imm. 3 eqqaassanngikkaanni, - siullermeersumik pisoqarneranut atatillugu mianersoqqussutitut pineqaatissiisinaaneeq tassani pineqartoq, ilinniagaqarfiit ataasiakkaat imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiisa pissusiusunik aalajangersimasunik inatsisinik tunngavilimmik periaaseqarnissaat, aangajaarniutitik atuisoqartartoq malugineqarpat.

Siunnersuulli siunertaqarpoq sakkussanik inassuteqarnissamut, tassuunalu uppernarsaasiisoqartassalluni ilinniagaqartoq aangajaarniutitik atueqqusinnnginnermut ileqqorissaarnissamik aalajangersakkamik unioqqutitsisimannnginnersoq imaluunniit unioqqutitsisimanersoq.

Akuersisarneq

Tamatumalu saniatigut siunnersuummi qitiulluinnarpoq aangajaarniutitik atuisoqartarnersoq pillugu misissuilluni misiligutissamik tiguisoqarsinnaanerani tunngaviulluinnarmat inuit misissuiffigineqarniartut nammineerlutik peqataajumanissaat. Taamaasilluni piumasaqaataavoq misiligutissamik tigusinissaq ingerlanneqartassasoq pissutsinik pineqartunik naammattumik qaammarsaaviginnissimaneq tunngavigalugu, soorluttaaq misissuinermt atatillugu misiligutissamik tiguisoqarsinnaanngitsoq ilinniarfiup imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiata allaganngorlugu ilinniagaqartumit misissuiffigineqarniartumit akuersissummik pissarsereertinnagu. Allatut oqaatigalugu; misiligutissamik tiguisoqarsinnaanngilaq akuersissummik pissarsisoqarsimanngippat.

Periaatsit

Tamatumalu saniatigut piumasaqaatinik arlalinnik naammassisaqartoqaaqqaartariaqarpoq, aangajaarniutitik atuisoqarsimasinnaaneranut misissuinissamut misiligutissamik tiguisoqarsinnaanngunnginnerani. Tamatumani pineqarpoq qulaajarneqassammat qanoq aaqqissuussinikkut isumannaarneqarsinnaanersoq misiligutissat tunngavigalugit misissuinerit inernerisa allannngortinneqannnginnissaat, imaluunniit susassaqqanngitsunit ilisimaneqalinnnginnissaat, soorluttaaq isumannaarneqassasoq, misissuinerup inernerata atonerlunneqassanngitsoq.

Tamatumalu saniatigut assersuutigalugu aamma isummerfigineqassaaq paasissutissanik nungutserisarneq. Tamanna isigineqassaaq tunngavigalugu misiligutit inernerit inunnut tunngasumik paasissutissaammata malussajasuut, isertuussassaallutillu, soorluttaaq ilinniarfiup pisortaata

misiligutissamillu tigusinissamut ilitersuisuusimasup kisimik misiligutit susassarisussaagaat, akisussaaffigalugillu. Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigisariaqarpoq misiligutissamik tiguisoqarnissaa sioqqullugu Datatilsyn-imut nalunaaruteqartoqaqqaartussaasoq, inunnut tunngasumik paasissutissanik suliaqartarneq pillugu inatsit (persondataloven) nr. 429, 31. maj 2000-imeersoq naapertorlugu, taanna Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqassappat, misissuinermut atatillugu paasissutissanik nalunaarsuisoqassappat, assersuutigalugu misissuinerup inernerisaanik. Aammalu inunnut tunngasumik paasissutissanut inatsimmi § 8, imm. 1 naapertorlugu imaappoq, pisortat ingerlatsiviata paasissutissat assersuutigalugu pineqaatissiissutaasinnaasumik pissutsit isumaginnikkullu ajornartorsiutit annertuut suliarisinnaanngikkai, taakkua pisortaqaarfiup sulineranut pisariaqartuunngippata. Piffissami inatsisip atulernerata nalaani, inunnut tunngasumik paasissutissanik suliaartarneq pillugu inatsit atulersinnqearsimanngippat, misissuineq ilutigisaanik nakkutilliineq pisassaaq, inatsit atuuttoq nr. 294 8. juni 1978-imeersoq pisortatigut oqartussaasut nalunaarsuisarnerinut tunngasoq, naapertorlugu. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, piumasqaataassanngimmat ass. nalunaarsuinermut najoqqutassiuinissaaq, siunnersuut qarasaasiatigut paasissutissanik nalunaarsuinermut tunngassutilinnik imaqaanngimmat.

Tamatumunnga ilanngunneqassapput pisortat ingerlatsiviisa sulianik ingerlatsinermut atatillugu pitsaasumik suleriaaseqarnissaat il.il. nalinginnaasumik aalajangersakkat, taakkualu ilaatigut isumaqarlutik piviusorsiorfumik taamaallaat pisortatut sullissinermi ingerlatsinissamut pisussaaffeqarneq, tamannalu aamma atuulluni aanngajaarniutinik atuisoqarsinnaanera pillugu misissuisarnermut atatillugu.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuut aningaasartuutitsigut allaffissornikkullu killeqartunik sunniuteqassasoq, ilinniarfinnut aamma ilinniagaqartut ineqarfiinut, ilinniagaqartut aangajaarniutinik atuisuunersut pillugu misissuisoqarnissaanik aalajangertarumaartunut. Tamatumunnga peqqutaavoq misissuinermut atortunut aningaasartuutit annertunngimmata naatsorsuutigineqarmallu misissuinerit annikitsuunissaat.

Tamatuma saniatigut allatigut aningaasartuuteqalaassaaq, uppersaaviumik laboratoriami misissuutitsinermut, ilinniarfiup imaluunniit ilinniagaqartunut ineqarfiup misissuisitsisimaneranik pitsaassusiliitsinermut atatillugu. Misissuisitsisimanerup uppersarlungu atorunnaarsilluguluunniit qularnaassusiata uppersaaserneqarnissaa, assersuutigalugu aqqusinerni angallanermut tunngasumik suliani Danmark-imi Retskemisk Institut-imi ingerlanneqartartuni misissuineq 1000 kr.-it missaannik akeqartarpoq. Ilinniakkat annertuumik sillimaniarnikkut ulorianartorsiorfusinnaasut eqqaassanngikkaani tunngavilimmik pasitsaassisoqarsimanissaa piumasqaataammat misiligutissamik tiguisoqarsinnaaneranut sumulluunniit, naatsorsuutigisariaqarpoq suliassat pineqartut killeqartuunissaat. Tamatumalu saniatigut naatsorsuutigineqarpoq siunnersuut nammineq aamma pinaveersaartitsissutaassasoq.

4. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiortunut kingunerisassai

Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuutip aningaasarsiornikkut inuussutissarsiutilinnut pitsaasumik kinguneqarnissaa, ikinnerusut ilinniakkaminnik taamaatitsiinnartalissammata, taamalu sulisussarsiortarnermi tunngavissat annertunerulissallutik.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuiaqatigiinnilu peqqissutsimut kingunerisassai

Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuut inuiaqatigiinni peqqissutsimut ajunngitsumik sunniuteqassasoq, siunnersuut aangajaarniutitik atuinermut annertusisamik suliniuteqarnermik kinguneqassammat.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Siunnersuut ilinniagaqartunut kinguneqassaaq, ilinniarnermik ingerlatsinermi avatangiisit ilikkagaqartassuserlu pitsaanerulissasut naatsorsuutaammat. Tamatuma saniatigut siunnersuut pitsaanngitsumik kinguneqarsinnaavoq ilinniagaqartunut, ilinniarsiup imaluunniit ilinniagaqartunut ineqarsiup ileqqorissaarnissamut malittarisassaanik aangajaarniutitik atuisarnermikkut unioqqutitsisunut.

7. Kingunerisassai allat pingaaruteqartut

Soqanngilaq

8. Pisortanik aamma kattuffinnik il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut tusarniaassutigineqarsimavoq piffissami 1. december 2015-imiit 6. januar 2016-imut tusarniaaffiusunut ukununnga:

Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atortitsinermit Naalakkersuisoqarfik

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik

Sulisitsisut (GE)

SIK

KANUKOKA

Kommune Kujalleq

Kommuneqarfik Sermersooq

Qeqqata Kommunua

Qaasuitsup Kommunua

NUSUKA

IMAK

AK

Peqqissutsimut Aqutsisoqarfik

Lægemedelstyrelse
Nanu Børn
Meeqqat Inuunerissut
MIPI – Meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfik
Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup sinniisoqarfia
Inuit pisinnaatitaaffii pillugit siunnersuisoqatigiit
Knud Rasmussenip Højskolia
Sulisartut Højskoliat
Avannaani Ilinniarnertuunngorniarfik/Nordgrønlands Gymnasium
Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik/Midtgrønlands Gymnasiale Skole
Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik (KTI)
Campus Kujalleq
INUILI
Imarsiornermik Ilinniarfik
NI-Nuuk
Peqqissutsimut qitiusumik ingerlatsivik
Ilisimatusarfik
Perorsaanermik Ilinniarfik
Oqaatsinik Pikkorissarfik
Savaatilinnut Ilinniarfik
Aalisarnermut Piniarnermullu Ilinniarfik
Eqqumiitsuliornermut Ilinniarfik
ILI ILI
Avalak
ASG
Nuna tamakkerlugu ilitersuisarfik
MIO

Tusarniaanermut killissarititap qaangiunnerani tusarniaaffigisat uku akissutisiffigineqarsimapput:

MIO, SPS, Peqqinnissamut Aqutsisoqarfik, Imarsiornermik Ilinniarfik, Kommuneqarfik Sermersooq, Imigassaq Ikiaroorartullu pillugit siunnersuisoqatigiit, IMAK, Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik, Qeqqata Kommunia, Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinullu Naalackersuisoqarfik, GE, ASG, Inuussutissarsiornermut, suliffeqarnermut Niuernerullu Naalackersuisoqarfik, SIK, KANUKOKA, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinnermullu Naalackersuisoqarfik, GUX Aasiaat, Qaasuitsup Kommunia, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Ilisimatusarfik Lægemedelstyrelsilu.

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik siunnersuuteqarpoq misissuisarneq pillugu sukumiinerusumik nassuiaasoqassasoq, misissugassatut tigusat ilanngullugit, taannalu nassuiaatinut ilanngunneqarpoq siunnersuutip § 7-iani.

Tassungalugu ilanngullugu § 7 imm. 1 Inatsisartut inatsiseqarnermut inatsisillu pillugit immikkoortortaqarfiani misissuisoqareernerani ilanngunneqarpoq Naalackersuisut pisussaatitaafilerneqarput aalajangersimasumik pisartussamik tamanut ammasumik, missueriaatsit misissuinernullu atortut tatiginartut pillugit ilitersuisoqartarnissamik qulakkeerinnittussaannermik, siunertaralugu ammasumik ersarissumillu misissuinerit ingerlanneqartarnissaat, taamaalilluni misissuiffigineqartup piginnaatitaaffiisa innarlerneqanginnissaat qulakkeerumallugu. Ilanngullugulu siunnersuutip akuersissummik pissarseqqaarnissamik pisussaaffiliineranik unioqquitsineq, takujuk § 3, imm. 1. aamma 2. siunnersuutip pineqaatissiisoqarsinnaanermik immikkoortuanut ilanngunneqarluni.

Imigassaq Ikiaroorartullu pillugit siunnersuisoqatigiit tusarniaanermut akissutaanni erseqqissaatigineqarpoq, toqqissisimanartunik avatangiiseqarluni misissuineq pisassasoq, imatut paasillugu, misissuinerit piffinni assiaqusersukkani eqqiluutsunilu pisassapput, naammassineqartassallutillu misissuiffigineqartumut innarliinertaqanngitsumik. Ilanngullugu tusarniaavigisap siunnersuutaa naapertorlugu, inatsisitigut kinaassusilinnik, inatsisitigut tungavilimmik akisussaaffiliinissaq siunnersuummut ilaliunneqarluni.

Kiisalu Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalackersuisoqarfiup Kommuneqarfik Sermersuullu tusarniaanermut akissutaat naapertorlugit ilinniarfiit najungaqarfiillu malittarisassa atortut pillugit oqaasertaaliinissami assigiiartumik periuseqartoqarnisaanik piimasaqaammik ilanngussisoqarpoq. Tusarniaanermut akissutit ersersippaat siunnersuutip § 4-ani ileqqorissaarnissamat malittarisassani pineqartuni misissuinerit atuisuunermik takussutissartaqarpata kinguneqartitsinernik aalajangersaasoqarsinnaanera ingerlatsinermi inatsisit tungavigalugit assigiiartumik najoqqutaqarnissaq eqqarsaatigalugu. Ilinniagaqartup marloriarluni pingasoriarluniluunniit taamaalilluni misissuinnikkut atuisuunera uppernarsineqarpat, inatsisitigut kinguneqartitsinissaq killilerneqarsinnaavoq mianersoqqusummik tunineqaqqinneratigut, unioqquitsinerit siusinnerusukkut pisimasut ungasippata. Aamma pissusissamisuginnassaaq ilinniagaqartoq katsorsartinnissamat akulerutsinniarlugu neqeroorfigineqarpat, misissuinerup ersersitaa naapertorlugu.

KANUKOKA, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, GUX Aasiaat, Lægemedelstyrelsi, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Ilisimatusarfillu siunnersuummut oqaaseqaatinik ilanngussaqaanngillat.

Tassunga atatillugu innersuussutigineqassaaq tusarniaanermut akissuteqarnermi oqaaseqaatit ataasiakkaat misissorneqarnissaat.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Tassani aalajangersarneqarpoq inatsisip atortuuffigisassai, taakkualu tassaallutik ilinniagaqarfiit assigiinngitsut Namminersorlutik Oqartussat annerusumik minnerusumilluunniit akuuffigisaat. Ilinniarfinnut sammisumik misiligutissanik tiguisarneq illersuiniarnermik tunngaveqartinneqarpoq, ilinniagaqartumut namminermut sammisumik, ilinniarfimmuut namminermut sammisumik aammalu ilinniarnermik ingerlatsiviusunut avatangiisinut sammisumik. Ilinniagaqartut ineqarfiinut kollegianut tunngatillugu taakkunani misiligutissanik tigusinissamut periarfissaqarnissaq pissuteqarpoq ilinniagaqartut ineqarfii ilinniartitaanermi avatangiisinut ilaammata, minnerunngitsumillu ilinniagaqartut ineqarfiini najugaqartut allat illersorneqarnissaat aamma isiginiarneqarmat.

Aalajangersakkami ersippoq kina inaarutaasumik akisussaansoq aalajangertoqarnissaanut, ilinniarfiup pineqartup il.il. misiligutissanik tigusiarnernanut tunngatillugu. Kiap aalajangernissaq suliasarineraa tunngaveqassaaq ilinniarfinnut pineqartunut imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiinut pineqartunut tunngasumik malittarisassani. Ilinniarnertuunngorniarnik pineqarsimappat, aalajangernissaq taamaasilluni rektorimiissaaq, Ilinniarnertuunngorniarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 22. november 2011-imeersoq naapertorlugu, inuussutissarsiutinulli ilinniarfik pineqarsimappat aalajangernissaq ilinniarfiup forständerianiissalluni, Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit iluani pikkorissartitsinerit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 19. maj 2010-meersoq naapertorlugu.

Aalajangersakkami aamma pineqarput inuit aamma inatsisit naapertorlugit inuit, Naalakkersuisunut isumaqatigiissuteqarnikkut imaluunniit Naalakkersuisut akuersinerisigut ilinniartitsinerimik ingerlatsisuusut. Taamaattumik aalajangersakkami aamma assersuutigalugu højskolit ilaapput, immineq pigisutut namminersortutut ingerlanneqartut. Siunnersuummili meeqqat atuarfiat pineqanngilaq.

Kina ilinniartitaanermi pineqartumi imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfianni suliamut pineqartumut namminermut akisussaasuunersoq, aalajangiisinnaassuseqarnersorlu aangajaarniutinik atuisoqartarnersoq pillugu misissuisoqarnissaanut, ersissaaq malittarisassani ilinniarfimmuut ilinniagaqartulluunniit ineqarfiannut atuuttuni.

Aalajangersagarlu taamaasilluni nammineq isumaqanngilaq aangajaarniutit inatsimmi pineqartut tamaasa pillugit misiligutissanik tiguisoqartarnissaanik.

§ 2-mut

Aalajangersakkami misiligutissanik namminernik tiguisarneq pineqarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ersippoq misiligutissamik tigusineq paasineqassasoq misissuinerlut, tamatigoortumik paasineqarsinnaasumillu tunngaveqartumik uppernarsarneqarsinnaasoq, inuk misissuiffiqartuq aangajaarniutini atuisimansoq, aangajaarniutit pillugit inatsimmi ilaasunik.

Misiligutissamik tigusineq sanillunneqarsinnaavoq qinngornerit atorlugit aangajaarniutini atuisoqartarnersoq quumik, kiagunnermit, qitserarnermit imaluunniit aammiit misissuinerlut. Aalajangersakkami nalunaarneqanngilaq misiligutissamik tiguisoqassanersoq periaaseq sorleq atorlugu, oqaatigineqareersutut tamanna aalajangerneqassammat, ilinniarfimmi namminermi imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfianni misiligutissanik tiguisoqarnissaanik aalajangernermut atatillugu.

Aangajaarniutini atuisoqartarnersoq paasiniaalluni misissuisarneq aangajaarniutinut tamanut atuuttumik nassaassaavoq. Misissuineq ataasiartamik misissuinerlut ingerlanneqarsinnaavoq, aangajaarniummut / ikiaroorartumut aalajangersimasumut tunngatillugu, imaluunniit annertuumik misissuinerlut aangajaarniutini akuutissanut assigiingitsunut sammititamik misissuineq ataaseq aamma atorneqarsinnaalluni.

Aalajangersagaq ersersitsivoq aangajaarniutini atuisoqartarneranut tunngatillugu akuersaangilluinnarnermik, misissuisoqartarmat uuttorniarlugu aangajaarniutit akuinik assersuutigalugu quumi, aammi, kiagussimanermi imaluunniit qitserarnermi nassaassaqarnersoq.

Akuersaangilluinnarnerup aalajangiunneqarnera isumaqarpoq killiliussisoqanngimmat, tamatumani aamma aangajaarniutini atuisimasinnaanerup atuereernermit piffissap qanoq siviutigisup qaangiunnerani uuttorneqarsinnaaneranut, aangajaarniutit assersuutigalugu quumi imaluunniit qitserarnermi nassaarineqarsinnaassappata, tamannami assigiinngitsuummat aangajaarniutit sorliit atorneqarsimanerat apeqqutaalluni. Tamatumunnga atatillugu eqqaaneqarsinnaavoq assersuutigalugu hash (cannabis) timip orsuani katersuuttarmat, aangajaarniutinillu tamanit piffissami siviunerpaamik nassaarineqarsinnaasarluni. Inuk siviuumik pujortartarsimappat – ikiarootarsimappat – siviunerusumik takussutissat misissuinikkut nassaarineqarsinnaassapput.

Taamaallaat pingaaruteqarpoq akuutissap aangajaarniutip nassaarineqarsinnaanera, killilersuutaasinnaasut qanorluunniit ikkaluarpata.

§ 3-mut

Aalajangersagaq tunngaviusutut maleruagassamut atasuuvoq, tassalu aangajaarniutitik atuisoqartarnersoq pillugu misiligutissanik misissorneqartussanik tiguisoqarsinnaasoq, taamaallaat ilinniagaqartup nammineq tamatumunnga peqataaneratigut. Akuersissuteqarnerlu isigineqassaaq akulerunneq pineqarmat, ersarissumik inummit pineqartumiit akuerineqarsimasussaq.

Imm. 1-imut

Akuersinerup allaganngorlugu pisussaanera siullermik pingaarnertullu inatsisitik atortitsinermik eqqortumik atuisoqarnissaanik tunngaveqarpoq, aammalu allaganngorlugu suliap ingerlanneqarnera aallaaveqarpoq qularutigineqassanngimmat sumut peqataanissamut akuersisoqarsimanersoq. Peqataanissamut akuersineq uani suliamut atatillugu paasineqassaaq, nammineq piumassutsimik, immikkut aalajangersimalluinnartumut sammivilimmik, paasissutissinneqareernikkullu akuersineq.

Aamma aalajangersakkap immikkoortuani 2-mi ersippoq ilinniagaqartoq qinnuigineqarsinnaasoq misiligutissamik tiguisoqarnissaanut akuerseqqullugu, ilinniagaqarfiup imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiata suli aalajangiinnnginnerani misiligutissanik tiguisoqassanersoq. Ilinniagaqartoq aamma ilinniagaqartumut ukiukinnerusumut angajoqqaatut oqartussaassuseqartut ilinniagaqarnerup aallartinnerani imaluunniit ilinniagaqartunut ineqarfimmut iserternermut atatillugu qinnuigineqarsinnaapput misiligutissamik tiguisoqarnissaanut akuerseqqullugit, immaqa piffissami kingusinnerujussuarmi aatsaat piviusunngortinneqartussamut.

Sioqqutsisumik akuersinissamut periarfissap ilinniagaqartoq periarfissarissaartinnerussavaa akuersinermut tunngaviusunik isumaliuutersuuteqarnissaanut. Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq akuersisimaneq sukkulluunniit utertinneqarsinnaammat. Ilinniagaqartorli siumoortumik misissuisoqarumaarneranut akuersissummik tunniussiumangippat, itigartitsinerup inatsisitigut atortussaalernissaa pissanngilaq, ilinniagaqarfik imaluunniit ilinniagaqartunut ineqarfik aalajangertinnagu aangajaarniutitik atuisuusinnaanermut misiligutissanik tiguisoqassasoq, tamatumani tunngaviussalluni ilinniagaqarfiup imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiata ilinniagaqartumut paasiniaalluni apeqquteqarnissaa, taassuma itigartitsinini attatiinnagaa pillugu. Aatsaallu aangajaarniutitik atuisoqartarnersoq pillugu misissuinissamut itigartitsinermik tamatumunnga aalajangiussimannikkut siunnersuutip § 11, imm. 2-a-va itigartitsinertut inatsisitigut atortuulissaaq.

Kiisalu aalajangersakkami ersippoq assersuutigalugu ilinniarfiup akuersereersimaneq tunngavissaatissinnaanngikkaa, ilinniagaqartup ilinniagaq qimassimappagu.

Akuersissutip immikkuullarissuunissaa pingaaruteqarluni akuersissuteqarnerup sumut tunngasuunera ersarilluinnarnissaanut atalluinnarpoq. Ilutigalugu akuersisummi ersissaaq atortussiat

aangajaarniutit sorliit misissuiffigineqarniarnersut. Taamaattumik naammaginangitsumik akuersissuteqartoqarsimassaaq, assersuutigalugu amfetamin pillugu misissuisoqarpat, hashimuinnaq misissuinissamut akuersissuteqarluni

Taamaattumik akuersissummi ilaasariaqarpoq nalunaarsuineq paasissutissat ingerlaqqittumik atorpeqarsinnaanersut, taamaattoqarsimappallu kimit aammalu siunertamut qanoq ittumut. Akuersissummik tunisisup ilisimatinneqareersimasussaananeranut tunngatillugu pineqartoq tassaavoq ilinniagaqartup akuersissummik tunniussaqaqartup ilisimareersimassammagu erseqqilluinnartumik sumut akuersisimanerluni.

Tamatumunngalu atatillugu ilinniarfiup imaluunniit ilinniagaqartup ineqarfiata pisussaaffigaa isumannaassallugu paasissutissanik naammattunik tunniussisoqarnissaa, ilinniagaqartup pineqartup nalilersinnaassammagu misissuisoqarnissaanut peqataaniarluni akuersissanerluni.

Ingerlaqqilluni naatsorsuutaavoq akuersineq kiffaangissuseqarluni namminerlu peqataaniarnermik tunngaveqartumik pissasoq, tamannalu nipaatumik toqqaannangitsumillu pisinnaanngilaq. Piumasaqaatit taamaattut naammassineqarsimappata, aamma akuersisoqarsinnaassaaq misissuinermi paasissutissat pissarsiarineqartut ingerlatseqqinneqarsinnaasut, tamanna tunngavilersorluugaappat. Kingulleq tunngaveqarsinnaavoq pisariaqalersinnaammat misissuinerup inernerisa tatiginassusiat uppersaaviusumik laboratoriami allami misissoqqinneqarnissaat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ilinniarfik, ilinniagartut ineqarfiat il.il. aangajaarniutinik atuisoqartarnersoq pillugu misiligutissanik misissuisoqarnissaanik kissaateqartoq pisussaaffilerneqarpoq, isumannaartassagaa ilinniagaqartup peqataaniarluni akuersinera sapinngisamik annertunerpaamik qaammarsaavigineqarsimasumik tunngaveqartumik pisassasoq, soorluttaaq tamanna ilaqartoq aamma ilisimatitsinermik, misiligutissamik tigusinissaq pineqartumut pinngitsaaliissutaasinnaanngitsoq, naak misissuinermut peqataaniarluni itigartitsineq ilinniagaqartumut atatillugu ajoqusiinnaagaluartoq. Kiisalu ilinniarfiup, ilinniagaqartut ineqarfiata il.il. pisussaaffigaa isumannaassallugu ilinniagaqartup ilisimassagaa misiligutissamik tiguisoqarniarnerrata siunertaa, qularutigineqarsinnaaqqunagu ilinniagaqartup suna akuerineraa.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq imaqarpoq ilinniagaqartunut ukiukinnerusunut tunngatillugu akuersisussaataitanermik. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartuniit ilinniagaqartunut ukiukinnerusunut tunngatillugu akuersisoqaaqarnissaanik piumasaqaateqarneq aangajaarniutinik atuisoqartarnersoq pillugu misissuisoqarsinnaananeranut atatillugu pissuteqarpoq misiligutissamik tigusinissaq uani pineqartoq peqqissutsimut tunngasumik misissuisoqarsinnaananeranut angajoqqaatut oqartussaassusillit akuerseqqaartussaananerat atuummat, aangajaarniutinillu atuisoqartarnersoq pillugu misissuineq tamatumunnga sanillinneqarmat. Iliusaasut ingerlanneqartut annertujaamik

pikkunassuseqarnerisa saniatigut, ilinniagaqartumut namminermut tunngatillugu, misissuinerup nammineq inernera ilinniarnep inglerlaqqinnissaanut sunniuteqarsinnaavoq, tamatumalu pisariaqartippaa ilinniagaqartumut angajoqqaatut oqartussaassuseqartut peqataanissaat. Tamatumalu saniatigut aangajaarniutinik atuisoqarsimasinnaanera misissuiffiginarlugu misiligutissanik tiguisoqartariaqarsinnaanera, ilinniagaqartup ukiukinnerusup naammattumik tamakkiisumik nalilersoruminaatsissinnaavaa.

Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq angajoqqaatut oqartussaassuseqartuniit akuersisoqarnissaanik piumasaaqat inuusuttuaqqat 15-17-inik ukiullit pappialanik uppernarsaatissanik atsiuisussaanerannut tunngassuteqanngimmat, angajoqqaatut oqartussaassuseqartut atsiueqataaffiginngisaannik. Tamannami taamaallaat eqqartuussissuserinermi periaatsinut tunngasuvoq, tamatumanili aangajaarniutinik atuisuusinnaanermut tunngatillugu misissuisoqarnissaanut akuersineq inatsisit naapertorlugit aningaasatigut pisussaaffinnut sanilliunneqarsinnaanani.

Tamatumu saniatigut oqaatigineqassaaq aalajangersakkap ilinniarfik, ilinniagaqartut ineqarfiat il. il. pisussaaffilermagit ilinniagaqartut ukiukinnerusut apeqqummut pineqartumut atatillugu akulerunnissaannut, tassa angajoqqaatut oqartussaassuseqartut misiligutissamik tiguisoqarniarneranut atatillugu akuersiteqqaarneqassanersut eqqarsaatigalugu. Siunertaasoq tassaavoq ilinniagaqartup ukiukinnerusup tusarniarneqarnissaa, taassuma isumaasa aamma naammattumik oqimaassuseqartumik akulerunneqarnissaat siunertaralugu. Tamannalu tunngavilerneqarpoq ilinniagaqartup ukiukinnerusup inuttut innarlerneqannginnissaanik, ataqpineqassammallu inuusuttuaqqap ukiukinnerusup qanoq isumaqarnera.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilinniarfennut aamma ilinniagaqartut ineqarfiinut ileqqorissaarnissamut malittarisassaliornissamut aqquutissiuussisuvoq. Aalajangersagarlu akornutissaqartitsinngilaq qitiusumiit ileqqorissaarnissamut aalajangersakkanik suliaqarnissamut, taamalu ilinniarfennut ilinniagaqartullu ineqarfiinut arlalinnut malittarisassanik atortussanngortitsisarnissamut. Assersuutigalugu aalajangiisoqarsinnaavoq ataatsimoorussanik Namminersorlutik Oqartussanut ilinniagaqartunut inissiaataannut atuuttussanik ileqqorissaarnissamut maleruagassiornissamut. Kiap malittarisassiassat suliarisussaanerai ilinniarfimmuut imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiannut tunngasumik aalajangersakkami ersissaaq.

Aalajangersagaq isumaqarpoq assersuutigalugu ileqqorissaarnissamut malittarisassani nalunaarneqarsinnaasoq ilinniagaqartoq aangajaarniutinik atuisoqartarnersoq pillugu misissuinermit atuisartuusoq paasineqarpat, tamanna kinguneqarsinnaasoq mianersoqqusinermit imaluunniit ilinniakkamiit peersitaanermik. § 10, imm. 3-mut innersuussineq isumaqarpoq ilinniakkamiit

ilinniartulluunniit ineqarfianniit peersitaasoqarsinnaanngitsoq ilinniagaqartoq siullermeersumik misissuinermi atuisuusoq paasineqarpat.

Ilutigalugu, malittarisassanik unioqqutitsisoqartillugu kinguneqartitsinermilu pisariaqarpoq inatsisit naapertorlugit oqaasertaaliinermi, inatsisitigut aqutsinermi assigiiaartumik toqqammaveqarluni isiginnittaaseqarnissaq. Ilinniagaqartoq aappasaanik pingajussaanilluunniit misissuinikkut nassaarfigineqaruni, tamatumunnga inatsisitigut sunniummik annikilliliisutaassaaq siusinnerusukkut unioqqutitsinermiik piffisaq sivisooq ingerlareersimappat.

Taamatullu aamma pissusissamisuginnassalluni, misissuinerup ersersitaa naapertorlugu ilinniagaqartoq akulerutsillugu atornerluinermik katsorsartinnissaanut neqeroorfigineqarnissaa. Aammalu siunertaavoq, inatsit atorlugu annertunerusunik kinguneqartitsinernik aalajangersaasoqartannginnissaa misissuinikkut atuisuuneq uppersarsineqarsimatillugu, tassa sukumiisumik naliliiniarnermut atugassatut siunertaqarmat.

Aalajangersagaq taanna aamma ersersitsivoq ataqatigiissitsinermik, aangajaarniutinik atuisoqarnersoq pillugu misissuisoqarsinnaaneranut, aammalu ileqqorissaarnissamut malittarisassat aqqutigalugit misissuinerup inerneru tunngavigalugu iliuseqarsinnaanermik.

Aalajangersagarli inatsisini aalajangersakkanut allanut sanilliullugu allaanerussuteqarpoq, ileqqorissaarnissamut tunngasunik maleruagassiorsinnaanermut tunngatillugu, takukkit tamatumunnga tunngatillugu nalinginnaasumik nassuiaataasut, uani immikkorluinnaq toqqaannartumillu aangajaarniutinik atuisoqarneratigut unioqqutitsisoqarnerani kinguneqartitsinissat sammineqarmata. Aalajangersakkap ileqqorissaarnissamut maleruagassiorsinnaanermut periarfissaqartitsineq sammivaa, aammali pineqaatissiisuteqartoqarsinnaanera, aamma naak uppersarsarneqarsinnaanngikkaluartoq aangajaarniutit ilinniarfimmi namminermi imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfianni atornerqarsimasut, tassani aalajangiisuummat aangajaarniutinik atuisarsimaneq paasineqartoq.

§ 5-imut

Aalajangersakkami maleruagassiuunneqarpoq ilinniarfiup imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiata qanoq maleruagassiorsinnaanera.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami nalunaarneqarpoq aangajaarniutinik atuisoqarsimasinnaaneranut tunngatillugu misissuisarneq aamma ilinniarfiup imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiata ileqqorissaarnissamut malittarisassai imminnut ataqatigiissumik aaqqissuussaassasut.

Aalajangersagaq isumaqarpoq aangajaarniutunik atuisoqartarnersoq pillugu misissuineramik ingerlatsisoqarsinnaangitsoq, tamanna ilinniarfimmi imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfianni ileqqorissaarnissamut malittarisassani aalajangersarneqarsimangippat, aangajaarniutunik atuisarneq inerteqqutaasoq.

Imm. 2-mut

Pineqarpoq ileqqorissaartussaataaneq, ilinniagaqarfinnut taakkununnгалu atatillugu ilinniagaqartunut ineqarfinnut sammititaasoq, isumannaarniarlugu ilinniagaqartunnorsinnaasut aammalu ilinniagaqartut aallartserlaat nalornissutigissangikkaat atugassarititaasut, ilinniarfimmi pineqartumi imaluunniit ilinniagaqarnermut atatillugu ilinniagaqartut ineqarfianni ineqarnermi.

Ilangullugulu aamma paasissutissiissutigineqartussaalluni aangajaarniutunik atuisartuusut misissuineq inerneqarsimappat, tamanna inatsisit naapertorlugit qanoq kinguneqartussaansersoq.

Pisussaaffik naammassineqarsinnaavoq ileqqorissaarnissamut malittarisassat ilinniarfiup imaluunniit ilinniartut ineqarfiata quppersagaani, ilinniagaqartut ataatsimoortarfianni aammalu assersuutigalugu tikilluaqqusinermut atatillugu tunniunneqarlutik saqqummiunneqarnerisigut assigisaatigulluunniit.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq isumaqarpoq iluarisarsiuinnarluni misiligutissanik tiguisoqarsinnaangitsoq. Ilinniarfiup imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiata taamaattumik tunngavilersorsinnaassavaa pasitsaassaqsimaneq, aangajaarniutunik atuisoqartarnera pillugu. Tassaasinnaavoq aangajaarniutunik/ikiaroorartunik nassaarneq, aangajaarniutunik sammisaqartarnermi atortunik nassaarneq imaluunniit ersittumik ikiaroorneq pineqartoq. Pasitsaasseqqaneq taamaasilluni tigussaasuusaaq. Aallaavittut tunngavigisariaqarpoq pasitsaassineq tunngavissalik ilinniagaqartunut aalajangersimasunut sammisusooq, kisiannili aalajangersakkap akornusinngilaa misiligutissanik tiguisoqarnissaa inunnut ataatsimoortunut pisinnaasoq, assersuutigalugu ilinniartoqatigiinnut, tamanna pissutsit immikkut pissusissamisoortippassuk. Tamatumani assersuutigalugu tunngaviusinnaavoq arlaleriarluni inimi atuarfiusartumi aangajaarniutunik assigisaannilluunniit nassaartoqartarnera.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq aalajangersakkamik pingaarnermik saneqqutsisinnaanermik tunngaviliivoq, tassalu taamaallaat misiligutissanik tiguisoqarsinnaasoq aangajaarniutunik atuisoqartarnera tunngavissalimmik pasitsaanneqarsimasooq.

Aalajangersakkap maleruagassiorpaa pissutsit assigiinngitsut tunngavigalugit aangajaarniutitik atuisoqartarsimasinnaanersoq paasisaqarfigisinnaajumallugu misiligutissanik tiguisoqartarsinnaasoq, naak aangajaarniutitik atuisoqartarsimasinnaaneranut pasitsaassisoqarsimangikkaluartoq. Taamaattoq tamanna killilerneqarpoq sumiiffinnut aangajaarniutitik atuisoqarsinnaanera immikkut ilinniagaqartunut allanulluunniit aangajaarniutitik atuisoqarneratigut immikkut ulorianartorsiortitsilersinnaaneq navianaateqassappat. Misiligutissanik taamungaannaq tigusinissaq taamaasilluni annertunerusutigut pisariaqalersinnaavoq nalilerneqarpat tamanna pisariaqartoq inuit pineqartut pissutsinik takunnissinnaanissaannut, ersarissumik isiginninnissaannut aamma timikkut tamakkiisumik piginnaaneqarnissaat pisariaqartinneqarpat. Tassani pineqarput suliffeqarfiit, ileqquliutiinnartoorlugu mianersuaalliornikkut ilungersunartunik pisoqarfiusartut inummut namminermt, allanut inuiaqatigiinnullu kingunipiloqarujussuarsinnaasunik.

§ 7-imut

Aalajangersakkap malittarisassiuuppai piumasqaatit misiligutissanik tiguisarnermi atorneqartussat.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq misiligutissanik tiguisarnermi periaatsit misilittagaareersut akuerisaasullu atorneqartassasut pissarsiariumallugit paasissutissat sapinngisamik qularnaatsut tatiginartullu. Misiligutissanik tiguisarnerit assigiinngitsut pitsaassusissaannut atortussallu allamit pillugit piumasqaateqarnerup saniatigut, aalajangersakkap naatsorsuutigaa misiligutissamik tiguisermik suliaqartoq tamatumunnga piginnaaneqarluartussaasoq, aammalu assersuutigalugu ilisimassallugu misiligutissanik tiguneqartunik misissuineq qanoq ingerlanneqartussaannersoq, paasissutissallu pissarsiat qanoq paasineqartussaannersut. Aalajangersakkami misissueriaatsit sorliit atorneqarnissaat erseqqissaatigineqariinngilaq. Pissutigivaa periutsinik nutaanerusunik pitsaanerusunillu ineriartortitsisoqartuarnerata piareersimaffigineqarnera. Toqqissisimanartuni avatangiiseqarluni misissugassanik tiguisarnissaq isumaqarpoq, misissugassanik tigusineq assiaqutsersukkanik eqqiluitsunillu avatangiiseqarluni pisassasut, misissuiffigineqartunullu annertunerusumik kalluaanertaqangitsumik pisassallutik. Qajassuussisariaqarnermut akornugusiinaveersaarnissamullu eqqumaffigisassat aalajangeeqataasussaapput misissueriaatsit tatiginassuseqarsinnaanerinut pissariaqartut naammassisinnaanissaat peqqutigalugit, qisermillu misissuinissaq assersuutigalugu aassiuinermiik orniginarnerutinneqassammat.

Aalajangersakkallu aamma nalunaarpaa misissuinerup sanilliunneqarsinnaassusia isiginiarneqassasoq, tamannalu isumaqarluni misiliinermi periaaserineqartut pisariaqartut sinnerlugit inummut pineqartumut akornusiisuussanngitsut, soorluttaaq misiligutissamik tigusineq qajassuussisuussasoq sapinngisamillu piffissap sivikitsup iluani ingerlanneqarluni, ilinniagaqartumillu akornusiisuunngitsumik ingerlanneqassalluni.

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq aalajangersakkamik unioqquitsinermi akiliisitsisoqartussaammat, § 17 naapertorlugu, misiligutissamik tiguseq tassaaq inuup kiffaanngissusianik akornusiineq, taamaattumillu piunasaqaatigineqarsinnaassalluni misissuinerup annertuumik pitsaassuseqarnissaanik.

Kiisalu aalajangersagaq ilassuserneqarpoq Naalakkersuisut tamanut ammasumik misissueriaatsit misissuinerumullu atortut tatiginartut pillugit ilitersuuteqartarnissamik pisussaaffilerneqarnerinik, misissuinerup ingerlatsinerup ammasumik ersarissumillu pissuseqarfigineqarnissaa anguniarlugu. Ammasumik saqqummiussineq nittartakkatigut, suliffeqarfinni ineqarfinnilu tamatumunnga attuumassuteqartuni allagarsiinikkut pisinnaavoq. Tamanna imm. 1-imi piunasaqaatinut tapersiutitut ilassutaasinnaavoq, taamaalillunilu misissuiffigisap pisinnaatitaaffinik illersueqataalluni.

Imm. 2-mut

Uani pineqarpoq pisinnaatitsissutitut aalajangersagaq, taamaammallu Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut aalajangersaasinnaapput malittarisassanik, assersuutigalugu misiliisarnerni periaasiusut atornerqartartussat pillugit.

Tamatumunnga atatillugu misissuinerup ingerlanneqarnissaanut maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, misissuineq aassiunikkut imaluunniit quumik misissuunikkut ingerlanneqartassanersoq, aammalu aalajangerneqarsinnaalluni akuutissat eqimattakkaarlugit misissuiffigineqassanersut imaluunniit akuutissat ataasiakkaat misissuiffigineqassanersut. Assersuutigalugu aamma misissuutit malussarissusilernissaat pillugu malittarisassaliortoqarsinnaalluni. Iutigalugulu malittarisassat oqaasertalerneqassallutik imm. 1, oqaaseqatigiit siulliat naapertorlugit.

§ 8-mut

Aalajangersakkami sammineqarput pissutsit inunnut ataasiakkaanut paasissutissanik malussajasunik aangajaarniutinik atuisoqartarnera pillugu misiligutissanik tiguisarnermi imaqartut.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq samminnippoq pisussaaffeqarnermik isumannaarisussaanermillu, paasissutissat misiligutissanik tiguisinerni pissarsiarineqartut isumagineqartussaammata isumannaatsumik, tamatigullu minnerunngitsumik inuit pillugit paasissutissanut inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit, imaluunniit inatsit naalakkersuisut nalunaarsuiffiinut tunngasoq, takujuk, qulaani naliginnaasumik nassuiaatini, tamatumunnga tunngassuteqarpoq assersuutigalugu nipangiussisussaatitaaneq paasissutissanillu susassaqaanngitsunut ingerlatitsisoqaannginnissaa. Aammalu pineqarsinnaavoq paasissutissat allanngortiterneqannginnissaat imaluunniit atornerlunneqannginnissaat il. il.

Ilanngullugulu oqaatigineqassaaq aalajangersakkamik unioqquitsinermi pineqaatissiisoqarsinnaammat akiliisitaanermik, § 17 naapertorlugu, tamannalu pissuteqarpoq paasissutissanik pissarsiarineqartunik naammattumik isumannaatsumik isumaginninnginneq akornusiisinnaammat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai nalunaarusiornikkut paasissutissanik misiligutissamik tigusinermut tunngasunik qanoq isumaginnittoqartarnissaanut aalajangersagaliornissamut. Assersuutigalugulu aalajangersakkat tassaasinnaapput sillimaniarnissamut maleruagassat, aalajangersakkat kikkut isersinnaanerannut tunngasut il.il.

§ 9-mut

Aalajangersagaq taanna siunnersuummi nutaaliornermik qitiusumik imaqarpoq, tassuuna uppersaatissanik pissarsisoqartartussaammat ersersinniarlugu ileqqorissaarnissamut malittarisassat saneqqunneqarsimanersut.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkamiit tunngavilerneqarsinnaavoq paasissutissanik misiligutissanik tigusinikkut uppersaatissatut pissarsiarineqarsinnaasut naammannersut nalilersinnaajumallugu ilinniagaqartup ilinniarfimmi imaluunniit ilinniagaqartup najugaqarfiani ileqqorissaarnissamut malittarisassani aalajangersakkat tamatumunnga tunngasut saneqqussimanerai. Allatut oqaatigalugu paasissutissanut tunngatillugu tamatuma saniatigut annertunerusunik piumasaqaateqartoqanngilaq.

Oqaaseqatigiit ”malittarisassat tamatumunnga atuuttut naapertorlugit ingerlanneqarsimasoq” erseqqissaapput inatsisit naapertorlugit atorsinnaassusiani apeqqutaasoq misiligutissamik tigusinermi malittarisassat malinneqarsimanissaat. Taakkua assersuutigalugu tassaasinnaapput misiligutissamik tigusinissamut piumasaqaatit aalajangersimasut, tamatumani aamma akuersisoqareersimanissaanut tunngatillugu piumasaqaatit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap ilinniarfik imaluunniit ilinniagaqartup ineqarfia kollegia pisussaaffilerpaa, misissuinerit inernerat aangajaarniutinik atuisoqarsimasinnaanerani uppersaasiinngitsoq akuerineqassasoq, uppersaaserneqarsinnaanngippat misiligutissamik tigusinermi ajornartorsiuteqarsimasoq misiligutip tatiginassusianik nalorninartitsisuusunik. Tamatumani assersuutigalugu ukapaatitsisoqarsimanersoq pineqarpoq. Tamanna tassaasinnaavoq quumik misiligutissamik tigusisoqarsimappat misiligutissamik tigusiffigineqartoq iisisimasoq quup pH-værdi-anik allannguisussamik, imaluunniit quumik imerpalanerulersitsisoqarsimappat. Kiisalu aamma misiligutissamik tigusisoqannginnerani imerpalasumik annertuumik imernej kinguneqarsinnaavoq aangajaarniutinik atuisimaneq quumik misiligutissamik tigusinikkut

malugineqarsinnaassanngitsoq, soorluttaaq aamma tamanna pisimasinnaasoq uukapaatitsiniannikkaluarluni. Tamatumalu saniatigut aamma kukkuneramik pilersoqarsinnaavoq misiligutissamik tigusiffigineqartoq nakorsaaitortuuppat, taamalu misiligut akoqarluni.

§ 10-mut

Aalajangersakkami pineqarput misiliinerup inernera pillugu ilisimatinneqarnissaq aammalu misissuinerup inernera akoqarpat tamatuma inatsisitigut kingunerisassai.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap ilinniarfik imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiat pisussaaffilerpaa ilinniagaqartumik ilisimatitsisussaasoq, misiligutip tigureqarsimasup inernera pillugu, sapinngisamik piaarnerpaamik, ilinniagaqartoq sivisuallaammik nalornisutut inissisimanninniassammat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ersippoq naammanngitsoq ilinniagaqartoq misissuinerup inerneranik ilisimatissallugu, ilisimatitsinermi ilanngullugu misissuineq qanoq ingerlasimanersoq nassuiarneqartussaammat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, mianersoqqussummik tunisineq inatsisitigut ingerlatsinikkut aalajangiinerummat, taamaattumillu naliginnaasumik inatsisitigut ingerlatsinermi maleruagassanut, illuatungeriit tusarniaavigineqarnerinut, tunngavilersuutinut maalaarsinnaatitaanermullu ilitsersuutinut, ilaalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarput misissuinerup inernera akoqartoq inatsisitigut qanoq ittunik kinguneqartussaansoq. Aalajangersakkap kingunerissavaa mianersoqqussummik tunisisoqarnissaa pisussaaffiusoq, siullermeersumik ilinniagaqartoq misissuinerup inerneranik akoqartumik nassaarfigineqarsimappat. Allatut oqaatigalugu ilinniarfiup imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiata ilinniagaqartoq qimagutitsissinaanngilaa, aangajaarniutininik atuisimanermik akoqartumik nassaarsimaneq pissutigalugu. Aalajangersagarlu taanna ilutigisaanik isumaqarpoq, ilinniarfiup ilinniagaqartulluunniit ineqarfiata ileqqorissaarnissamut malittarisassat imatut oqaasertalersortussaagaat, ilinniagaqartoq mianersoqqussummik tunineqartussaasoq, siullermeersumik misissuinerup inerneranik akulimmik nassaarfigineqarpat.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami ersippoq ilinniagaqartup nutaamik angajaarniutininik atuisimanermik akoqartumik misissueqqinnermi nassaarfigineqarnera inatsisitigut aqunneqartussaasoq ilinniarfiup ilinniartulluunniit ineqarfiata ileqqorissaarnissamut malittarisassaasigut. Ileqqorissaarnissamut malittarisassat pineqartut qanoq imaqarnerat apeqquataalluni aammaarluni misissuinnikkut

aangajaarniutitik atuisimanerup paasineqarnera assersuutigalugu mianersoqqussummik tuniseqqinnermik imaluunniit peersitaanermik kinguneqarsinnaavoq.

Tamatumunngalu atatillugu oqaatigineqassaaq, mianersoqqussummik tunniussineq aamma peersitaaneq ingerlatsinnermut atatillugu malittarisassat naapertorlugit aalajangiinerussammat, illuatungiusumik tusarniaanissamik piunasaqaateqarfiusoq, tunngavilersuinissamik piunasaqaateqarfiusoq aammalu maalaaruteqarnissamut ilitsersuisusnaanermik piunasaqaateqarfiusoq.

§ 11-imut

Aalajangersagaq taanna ersersitsivoq inatsimmi pingaarnertut tunngaviusoq tassaasoq misiligutissamik tigusinissami sumiluunniit naatsorsuutaasussaammat ilinniagaqartup nammineq piunassutsiminik misissuinnermi peqataanissaa.

Imm. 1-imut

Ilinniagaqartoq taamaasilluni sumilluunniit pequtaasumik nalunaarnani aangajaarniutitik atuisoqarsimasinnaaneranut tunngatillugu misiligummik tiguisoqarnissanut peqataaniarnani nalunaarsinnaavoq, naak ilinniagaqartup misiligummik tiguisiffigineqarnermigut ileqqorissaarnissamik malittarisassat atuuttut saneqqunneqarsimanersut pillugit nalornissutaasinnaasut tamaasa atorunnaarsinnaagaluarlugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq tunngaviuvoq siunnersuutip piviusunngortissinnaaneranut, nunatsinni ilinniarfinni aangajaarniutitik atuisoqartarneranut naammaginartumik akiuiniarluni suliniuteqarnermi.

Aalajangersagarlu aamma § 6, imm. 1-imut atasumik isigineqassaaq, taamalu misissuisoqarnissaanik piunasaqaateqarsinnaaneq taamaallaat tigussaasumik aangajaarniutitik atuisoqaqqusinnermut aalajangersakkanik unioqqutitsisoqarsimanersoq pasitsaanneqarsimappat saqqummiunneqarsinnaalluni. Ilinniagaqartorlu, - naak taanna ersittumik aangajaarniutitik sunnerteqqagaluarluni – ikiarooraluarluni, - itigartitsippat misiligutissamik tiguisoqarnissanut, itigartitsineq taanna § 10, imm. 3-imi misiliinnermi aangajaarniutitik atuisuusutut naliliinertut isigineqartussaavoq.

Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq, ilinniagaqartoq imaluunniit ilinniagaqartut misissuiffigineqarnissamik qinnuigineqartut, ilinniarfiup imaluunniit ilinniartut ineqarfiata misissuisoqarnissaanik piunasaqaataa Naalakkersuisunut maalaarutigisinnaagaat, tassalu tunngaviatigut Naalakkersuisoqarfimmut suliamik tigumiartuusumut.

Tamatumalu saniatigut misissuineq akoqartutut nalilerneqartoq misilinneqartussatut uppersaaviusumik laboratoriami misissortinneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap isumannaassavaa ilinniagaqartup sukkulluunniit ilisimatinneqartussaamera misissuiffigitinnissamik itigartitsinerup qanoq kinguneqarsinnaanera pillugu. Tamanna atuuppoq pissuteqavilluni pasitsaassisoqarnera pequtugalugu misissortinnissamik noqqaavigineqarnermi, takuuk § 6, imm. 1, taamungaannarlu tigooqqaalluni misissuiniartoqartillugu, § 6, imm. 2 naapertorlugu.

§ 12-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq aangajaarniutunik atuisoqartarnersoq pillugu misiligutissanik tiguisarnermi uppersaaviusumik laboratoriami misissuinerimik atortoqartarneq, tamannalu paasineqassalluni laboratoriami misissuineq inatsisit naapertorlugit atorsinnaasoq, aangajaarniutunik atuisoqartarnersoq pillugu misissuinerit inernerit nalornissutigineqalissagaluarpata.

Uppersaaviusumik laboratoriami misissuineq assersuutugalugu atorneqarsinnaavoq aalajangerniarlugu misissuisimaneq nalinginnaasoq atuisoqarneranik takutitsisoq, akuutissat misissukkat imminnut aporaattumik pissusilersorsimanersut aangajaarniutit assersuutigalugulu akuutissallu inerteqqutaanngitsup akornanni, akuutissamat aangajaarniutaasumut atatillugu.

Uppersaaviusumik laboratoriami misissuinerup maskinat atortorissaarutit imaannaanngitsut iluaqutigalugit qulaajarsinnaavaa misissuinerup inernerit aangajaarniutunik akulik sunik pissuteqarnersoq. Qulakkeeriniarluni misissueqqissaarnerup atuisoqarnersoq imaluunniit atuisoqannginnersoq uppersaavisinnaavaa. Aalajangersakkallu siunertarivaa misissuiffigineqartup inatsisitigut innarlitsaalisaanerata qulakkeerneqarnissaa.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqartup inatsisitigut illersugaaneranik oqaatiginnippoq, taanna misiligummik aangajaarniutunik akulimmik tigusinikkut piumasqaarsinnaammat uppersaaviusumik laboratoriami misissuinerup suliarineqarnissaanik. Taamatut piumasqaarneq pissuteqarsinnaavoq ilinniagaqartup isumaa naapertorlugu aangajaarniutunik atuisimanani, taamalu tamanna uppersaartinniarlugu.

Ilinniarfiup imaluunniit ilinniagaqartup ineqarfiata pisuni taamaattuni pisussaaffigissavaa ilinniagaqartoq akuerissallugu, soorluttaaq piumasqaatigineqanngitsaq ilinniagaqartup qinnuteqaataa tunngavilersugaassasoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami nalunaarneqarpoq piffissaliineq, qaqugukkut uppersaaviusumik laboratoriami misissuinerimik suliaqartoqarnissaanik piumasqaatip ilinniarfimmuut imaluunniit

ilinniagaqartup ineqarfianut tunniunneqareersimanissaa pillugu. Aalajangersagaq tunngaviligaavoq nalornissutaasinnaasunik sunilluunniit sapinngisamik sukkanerpaamik atorunnaarsitsisoqarnissaa kissaatigineqarmat, taamaalilluni ilinniagaqartoq nammineq, ilinniagaqartut allat imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfianni najugaqartut allat sivisuallaammik nalorninartorsiortinneqaqqunagit. Tamatuma saniatigut aamma pineqarpoq misissuinermi misiligutit qanoq sivistigisumik toqqortarineqarsinnaanerat.

Aalajangersakkami imm. 2-a isigineqassaaq aangajaarniutininik atuisoqartarnersoq pillugu misissuititsinermit aningaasartuutit ilinniarfiup imaluunniit ilinniartut ineqarfiata aningaasartuutigisussaammagit. Tamatumunngalu ilaliullugu nalilerneqarsimavoq uppersaaviumik laboratoriami misissuineq ilinniagaqartumit akilerneqassasoq, uppersaaviumik laboratoriami misissuinerup uppersaannarpagu ilinniagaqartoq aangajaarniummik aangajaarniutinilluunniit atuisartuusoq. Illuatigullu taava inernerissavaa, ilinniarfiup imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiata uppersaaviumik laboratoriami misiligummik misissuineq akilissagaa taanna aanngajaarniutininik akoqanngippat.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq tunngaveqartinneqarpoq inatsisinik isumannaatsumik atortitsinikkut isumaliutininik. Ilutigisaanik pinngitsoorneqassaaq ilinniagaqartumit misiligummik tigusamik aangajaarniutininik atuisimanermik akulimmik nassaarnek, kingornagullu misissueqqinnikkut kukkusoqarsimasoq paasineqartoq.

Oqaaseqatigiit aappaani aalajangersagaq ingammik ilinniakkanut inuusutissarsiuutini immikkut ulorianartorsiortitsilersinnaanermut nalorninaateqartunut sammisuuvoq, ilinniagaqartunut tunngatillugu annertuunik piumasaqaateqarfiusunut pissutsinik takunnissinnaanissamut aammalu ersarissumik isiginninnissamut.

§ 13-imut

Aalajangersagaq naammagittaalliuteqartarnermut tunngavoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq kinguneqassaaq ilinniagaqartut aangajaarniutininik atuisuusinnaaneq pillugu misissuisoqarnissaanut peqataaqquneqartut, tamatumunnga tunngatillugu Naalakkersuisunut naammagittaalliuteqarsinnaanerannik, tamannalu tassa Naalakkersuisoqarfimmuk akisussaaffimmik tigumiaqartuusumut ingerlanneqartussaalluni.

Naammagittaalliuteqarsinnaaneq tunngasuussaaq aalajangernernut Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffissuata avataani aalajangikkanut, allaffissuarmi qitiusumik ingerlatsiviit nalinginnaasumik ilitersuisinnaaffiisa avataanni pisunut. Tamanna pissuteqarpoq

periarfissaqanngimmat sulianik allaffissornikkut immikkoortortat akornanni qulliunerusunut ingerlatitseqqinnissamut, Namminersorlutik Oqartussat allaffissornikkut ilagisaani, assersuutigalugu qitiusumik allaffissuarmi ingerlatsivimmi, Namminersorlutik Oqartussani Naalakkersuisoqarfimmut.

Tamatuma kingunerisaanik aalajangiinerit assersuutigalugu Ilinniartut ineqarfiisa allaffeqarfiata (KAF) aalajangiiffigisai Naalakkersuisoqarfimmut ilinniagaqartut ineqarfiinut akisussaasumut maalaarutigineqarsinnaanngillat, KAF Naalakkersuisoqarfiup taassuma iluani immikkoortortaqarfiummat. KAF-illu atorfilittai ass. naalakkersuisoqarfimmik atorfinitsitaammata, aammalu KAF taamatut naalakkersuisoqarfiup maleruagassaasa ataniilluni. Tamatumunngalu oqaatigineqassaaq immikkoortortat taamaattut pisinnaatitaaffii tunngaveqartarmata Naalakkersuisoqarfiup nammineq iluani oqartussaanerup ingerlatseqqinnerannik.

Nalinginnaasumik naammagittaalliuteqarnissamut periarfissaqannginnera qitiusumik allaffissornikkut ingerlatsiviit iluanni periarfissaqartinneqanngikkaluartoq, taamaattoq akornuserneqarsinnaanngilaq ilinniagaqartoq suliami akisussaalluni oqartussaasunut saaffiginissinnaammat, anguniarlugu misiligutissanik tigusisoqarnissaata ilinniagaqartut ineqarfianni aalajangersimasumi eqqarsaatigeqqinneqarnissaa. Taamaattuni suliaq naammagittaalliutitut isigineqarnaviannngilaq, kisiannili suliap aammaarlugu suliareqqinneqarnissaanik kissaateqarnertut.

Naammagittaalliuteqarsinnaanermut aalajangersakkat kommunini aalajangertakkat attunngilai, apeqqut taanna kommuninik aqutsinermik aalajangersakkani sammineqarmat, tassanilu kingulliulluni kommunalbestyrelse oqartussaasuulluni.

Naammagittaalliut kinguneqarsinnaavoq aalajangertoqarneranik, misiligutissanik tigusisoqassanngitsoq, tamannalu assersuutigalugu tunngaveqarsinnaalluni pasitsaassineq naammattunik tunngavissaqanngitsoq. Aalajangernerli aamma tunngaveqarsinnaavoq peqataanissamut akuersinermik naammattumik tunngavilersugaasumik peqannginneranik, ilinniagaqartullu aangajaarniutitik atuisoqartarsimasinnaanera pillugu misissuisoqarnissaata tunuliaqutaa siunertaalu pillugit naammattumik ilisimatinneqarsimannginneranik.

Naammagittaalliut kinguneqarsinnaavoq naammagittaalliutip akuerineqarneranik, taamaasillunilu ilinniagaqartup misiligutissanik tigusisoqarnissaanik kissaataasumik itigartitsinera misiliinertut aangajaarniutitik akulittut isigineqartussaasanani. Tamatumali illuatungaani naammagittaalliut aamma kinguneqarsinnaavoq naammagittaalliutip akuerineqannginneranik, soorluttaaq itigartitsinerup tamatuma kingunerisinnaagaa tamanna misiligutissamik tigusinikkut aangajaarniutitik akulittut nalilerneqarsinnaasoq.

Naammagittaalliutip akuerineqannginnera misiligutissanik tiguisoqarneranik kinguneqassaaq, misiligullu aangajaarniutunik akoqarsimappat, taava ilinniagaqartup piumasarisinnaavaa inernerusoq taanna uppernarsaaviumik laboratoriami misissuineramik kinguneqassasoq, takuuk § 12.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq isigineqassaaq ilinniagaqartoq piumasaqarsinnaammat misiliinermi inernerusoq aangajaarniutunik akoqartoq misilitsinneqarsinnaammat uppernarsaaviumik laboratoriami misissuinnikkut, atortorissaarutit tassani pigineqartut iluaqutigalugit taamalu misiligummik nalilersuisoqarsinnaalluni. Periarfissat taamaattut assersuutigalugu allaffissornikkut qitiusumik ingerlatsivimmi pigineqanngillat, taamaattumillu isumaqarnani misiliinerup allaffissornikkut nalilersorneqarnissaa.

Imm. 3-mut

Misissuinermi inernerusup kingunerivaa, laboratoriami uppernarsaaviumik misissuineq suliarineqareerpat inernerusoq pineqartoq allaffissornikkut oqartussanut allanut naammagittaalliutigineqarsinnaanngitsoq. Aalajangersagarlu isigineqassaaq tunngavigalugu Naalackersuisoqarfiup akisussaasuusup immikkut ilisimasallit suliaat nalorninaateqartutut isiginiarsinnaanngimmagu, inatsisit naapertorlugu atortinneqartussaasumik uppernarsaaviumik laboratoriap misissuiffiusup inerniliinera eqqarsaatigalugu.

§ 14-imut

Aalajangersagaq isumaqarpoq ilinniarfiit aamma ilinniagaqartut ineqarfiisa siunnersuut una tunuliaqutaralugu aangajaarniutunik atuisoqartarnersoq pillugu misiligutissanik tigusaqareerlutik misissuisitsisut, imatut aaqqissuussissasut, sutigut tamatigut isiginiarlugu paasissutissanik suliami tassani isortuussisussaataaneq.

Aalajangersagaq kinguneqassaaq ilinniarfik imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiat misiligutissanik tigusaqarluni suliaqartitsisoq inussiarnersumik periaaseqarnissaminut pisussaaffeqassasoq, soorluttaaq ilinniarfiup imaluunniit ilinniagaqartut ineqarfiata qularnaassagaa misissuinermit sinnikuusinnaasut tamarmik ingerlaannaq nungutserneqarnissaat, siunertaasoq naammassineqarniarpat.

Kiisalu aamma ilinniarfiup ilinniagaqartulluunniit ineqarfiata pisussaaffigaa isumannaassallugu sulisuusut misiligutissanik tiguisoqarnerani akulerunneqarsimasinnaasut, nalorninaatsumik ilitserorneqassasut paasissutissat qanoq pineqarnissaannik, soorluttaaq isumannaarneqassasoq teknikkikkut atortussat pisariaqartut pigineqarnissaat, pinngitsoorniarlugu paasissutissat susassaqqanngitsunit ilisimaneqalinnginnissaat atornerlunneqannginnissaallu. Malittarisassat pineqartut tassaasinnaapput sulisuusumut inerteqqutigissallugu assersuutigalugu nammineq angerlarsimaffimmi sulianut atortorissaarutunik suliami atuisinnaanera, imaluunniit qulakkiissallugu

sulisuusup ilisimassagaa misissuinerup kingorna atortut ingerlaannaq isumannaatsumik nungutserneqartussaanerat.

Ilanngullugulu oqaatigineqassaaq aalajangersakkamik unioqqutitsineq akiliisitaanikkut pineqaatissiissutigineqartussammat, takuuk § 17.

§ 15-imut

Aalajangersakkami tassani misiligutissanik tiguisarnerup aningaasalersorneqarnera aquneqarpoq. Aalajangersagarlu aamma isiginiarneqassaaq § 12, imm. 2, oqaaseqatigiit aappaannut atatillugu, tassani ersimmat uppernarsaaviusumik laboratoriami misissuinerup aangajaarniutitik atuisoqarsimaneramik uppernarsaasumut aningaasartuutit ilinniagaqartumit nammineq akilerneqartussaammata.

§ 16-imut

Uani siunnersuutip nakkutilliinermut aalajangersagai nassaassaapput.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap kinguneraa Naalackersuisut pisussaaffigimmassuk nakkutigissallugu ilinniarfiit aamma ilinniagaqartut ineqarfiisa aangajaarniutitik atuisoqartarsimasinnaaneranut tunngatillugu misiligutissanik tiguisarnermi malittarisassanik malinninnissaat. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq nakkutigissallugu ilinniagaqartumiit naammattumik tunngavilersukkamik akuersissummik piniartoqartarnissaa, naammattunik aqqissuussisoqartarnersoq pinngitsoorniarlugu misiligutit inernerisa susasaqanngitsunit ilisimaneqalertannginnissaat, soorluttaaq aamma isiginiagassaq tassaasinnaasoq nakkutigissallugu misissuisoqarsinnaaneranut piunasaqaataammat tunngavissalimmik pasitsaassisoqarsimanera.

Kommunini ilinniagaqartut ineqarfiinut atatillugu aalajangersakkap sunniutigivaa Naalackersuisut kommunalbestyrelsimut piunasaqaateqarsinnaanerit, kommunit ilinniagaqartunut inissiaataanni aqutsinermi aangajaarniutitik atuisoqartarnera pillugu misissuisarnerit inatsisip aalajangersagaanut tulluutinngitsut nalilerneqarpat. Kommunalbestyrelsip saaffiginnissut taamaattoq malinngippassuk Naalackersuisut apeqqut Kommunit Nakkutilliisoqarfiannut suliassiissutigissinnaavaat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq imaqarpoq Naalackersuisut pisinnaatitaanerannik ilinniarfinnut aamma ilinniagaqartut ineqarfiinut paasissutissanik piniarsinnaanerup, Naalackersuisut imm. 1 naapertorlugu nakkutilliisussaanerit tunngavigalugu. Paasissutissat tassaasinnaapput atorneqartussat nalilersuisarnermi, misiligutissanik tiguisarnermi piunasaqaatit naammassineqartarnersut eqqarsaatigalugit, periaatsit eqqortut il. il. malinneqartarnersut pillugit.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Pissusissamisoortutut nalilerneqarsimavoq § 14-imik unioqutitsineq pineqaatissiissutigineqarsinnaasoq, misiligutissanik tiguisarnernut atatillugu attuumassuteqarsinnaasut eqqarsaatigalugit, susassaqanngitsunit ilisimaneqalinnginnissaat atornerlunneqannginnissaallu eqqarsaatigalugu. Tamatumalu assigisaanik § 7, imm. 1-imi, oqaaseqatigiit siulliannik unioqutitsinermut atuuppoq misiligutissanik tiguisarnermi atortorissaarutinik iluameersunik atuisarnissamut piumasaqaataasut, kiisalu § 8, imm. 1-imi paasissutissat allassimasut misiligutinik tigusinikkut pissarsiarineqartartut isumannaatsumik isumagineqartarnissaat eqqarsaatigalugu. Taamatullu § 3, imm. 1 aamma imm. 2-mi allassimasuni akuersissummik naammaginangitsumik pissarsineq pineqaatissiissutigineqarsinnaalluni.

Imm. 2-mut

Tamatumalu saniatigut siunnersuutaavoq najoqqutassanik tunngavilerlugit aalajangiussanik unioqutitsinerni pineqaatissiisoqartalersinnaasoq, takukkit § 7, imm. 2, aamma 8, imm. 2.

Imm. 3-mut

Imigassaq Ikiaroorartullu pillugit siunnersuisoqatigiit tusarniaanermut akissutaat tunngavigalugu pissusissamisoortutut nalilerneqarpoq unioqutitsinernut akisussaatisoqartarnissaa pillugu inatsimmi toqqammaviliisoqassasoq inatsisitigut kinaassusilinnut tutsinneqarsinnaasumik.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap nalunaarppaa akiliisitsissutaasut sumut tutsinneqartussaananerit.

§ 18-imut

Aalajangersakkami inatsisip atortuulerfissaa nalunaarneqarpoq, taanna inissinneqarluni siunnerfigalugu ukiup atuarfiusussap tulluuttup aallartiffissaa.